2026/1194
4.6.2026

RÅDETS DIREKTIV (EU) 2026/1194

av den 26 maj 2026

om närmare bestämmelser för rösträtt och valbarhet vid kommunala val för unionsmedborgare som är bosatta i en medlemsstat där de inte är medborgare

(omarbetning)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 22.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ([1]),

i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, och

av följande skäl:

(1) Flera ändringar ska göras i rådets direktiv 94/80/EG ([2]). Det direktivet bör av tydlighetsskäl omarbetas.

(2) Artikel 20.2 första stycket b och artikel 22.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) ger unionsmedborgare som är bosatta i en medlemsstat där de inte är medborgare rösträtt och valbarhet vid kommunala val i den medlemsstat där de är bosatta på samma villkor som medborgarna i den medlemsstaten. Denna rättighet, som även bekräftas i artikel 40 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (*stadgan*), konkretiserar principen om jämlikhet och icke-diskriminering på grund av nationalitet enligt artikel 21 i stadgan. Den är också en naturlig följd av den rätt att fritt röra sig och uppehålla sig som fastställs i artikel 20.2 första stycket a och artikel 21 i EUF-fördraget och artikel 45 i stadgan.

(3) De närmare bestämmelserna om rösträtt och valbarhet vid kommunala val fastställs i direktiv 94/80/EG.

(4) I rapporten om EU-medborgarskapet 2020 betonade kommissionen behovet av att uppdatera, förtydliga och stärka reglerna om rösträtt och valbarhet i kommunala val för att säkerställa att de stöder ett brett och inkluderande deltagande för rörliga unionsmedborgare. Mot bakgrund av detta och med beaktande av erfarenheterna från tillämpningen av direktiv 94/80/EG på flera successiva val, och för att ta hänsyn till ändringar som införts genom ändringar av fördragen, bör flera bestämmelser i det direktivet uppdateras.

(5) Valförfarandet i samband med kommunala val omfattas av behörigheten för de medlemsstater som organiserar dessa val i enlighet med sina särskilda traditioner och internationella och europeiska standarder. I linje med den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter och bestämmelserna i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna bör medlemsstaterna inte bara erkänna och respektera unionsmedborgarnas rösträtt och valbarhet, utan också säkerställa en enkel tillgång till deras valrättigheter genom att undanröja så många hinder för deras valdeltagande som möjligt.

([1]) Yttrande av den 14 februari 2023 (EUT C 283, 11.8.2023, s. 100).
([2]) Rådets direktiv 94/80/EG av den 19 december 1994 om närmare bestämmelser för rösträtt och valbarhet vid kommunala val för unionsmedborgare som är bosatta i en medlemsstat där de inte är medborgare (EGT L 368, 31.12.1994, s. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1994/80/oj).

(6) För att säkerställa att unionsmedborgare som är bosatta i en medlemsstat där de inte är medborgare (*utländska unionsmedborgare*) kan utöva sin rösträtt och valbarhet i kommunala val på samma villkor som medborgare i bosättningsstaten, bör villkoren för registrering och deltagande i sådana val klargöras i syfte att säkerställa likabehandling av unionsmedborgare som är medborgare i den berörda medlemsstaten och utländska unionsmedborgare. Unionsmedborgare som vill rösta och kandidera i kommunala val i bosättningsstaten bör i synnerhet behandlas lika när det gäller eventuella krav på bosättningsperioder som ska vara uppfyllda som ett villkor för att rättigheten ska kunna utövas, liksom de bevis som krävs för att visa att ett sådant villkor är uppfyllt.

(7) Dessutom bör utländska unionsmedborgare inte vara skyldiga att uppfylla några särskilda villkor för att utöva rösträtten eller valbarheten i kommunala val, såvida det inte, i undantagsfall, är motiverat att behandla egna medborgare och utländska medborgare olika på grund av att omständigheter som föreligger specifikt för de utländska medborgarna skiljer dem från de egna medborgarna.

(8) För att göra det lättare för unionsmedborgare att utöva sin rösträtt och valbarhet i det land där de är bosatta bör sådana medborgare upptas i röstlängden i tillräckligt god tid före valdagen. De formaliteter som gäller för deras registrering bör vara så enkla som möjligt. För att bli registrerad bör det räcka med att de berörda unionsmedborgarna uppvisar samma dokument som väljare som är medborgare i den berörda medlemsstaten. Medlemsstaterna bör kunna kräva att väljare som är utländska unionsmedborgare uppvisar en giltig identitetshandling och en försäkran med uppgifter som styrker deras rätt att delta i valet. När utländska unionsmedborgare har registrerats bör de kvarstå i röstlängden på samma villkor som unionsmedborgare som är medborgare i den berörda medlemsstaten, så länge de uppfyller villkoren för att utöva rösträtten. I tillämpliga fall bör unionsmedborgarna ha möjlighet att förse de behöriga myndigheterna med kontaktuppgifter som gör det möjligt för dessa myndigheter att regelbundet informera dem.

(9) Även om medlemsstaterna är behöriga att fastställa rösträtten eller valbarheten i kommunala val för medborgare som är bosatta utanför deras territorium, bör det faktum att utländska unionsmedborgare har upptagits i röstlängden i bosättningsstaten inte i sig utgöra skäl för att stryka dem ur röstlängden i deras hemstat.

(10) En person får fråntas sin valbarhet genom ett enskilt beslut fattat av myndigheterna antingen i bosättningsstaten eller i hemstaten. Med hänsyn till den politiska betydelsen av att inneha en befattning som kommunalt vald befattningshavare bör medlemsstaterna vara berättigade att erhålla information från hemstaten om fråntagandet av valbarhet i kandidatens hemstat.

(11) Eftersom ledningen i grundläggande lokala förvaltningsenheter utför uppgifter som kan involvera deltagande i utövandet av offentlig makt och främjande av det allmännas bästa, bör medlemsstaterna kunna reservera dessa befattningar för sina medborgare, samtidigt som proportionalitetsprincipen respekteras fullt ut.

(12) På samma sätt bör kommunalt valda befattningshavares rätt att delta i val till en parlamentarisk församling kunna förbehållas en medlemsstats egna medborgare.

(13) Om en medlemsstats lagar föreskriver att innehav av en befattning som kommunalt vald befattningshavare är oförenligt med innehav av andra befattningar, bör medlemsstaterna ha möjlighet att utvidga tillämpningsområdet för sådana lagar så att de omfattar likvärdiga befattningar som innehas i andra medlemsstater.

(14) Det är nödvändigt att säkerställa att unionsmedborgares frihet att själva bestämma om de vill delta i kommunala val i bosättningsstaten respekteras och att dessa medborgare själva får uttrycka sin önskan att utöva sin rösträtt i bosättningsstaten. Det är därför lämpligt att medlemsstater där röstning inte är obligatorisk föreskriver att sådana medborgare ska upptas automatiskt i röstlängden.

(15) Tillgången till information om valrättigheter och valförfaranden är en nyckelfaktor för att säkerställa ett effektivt utövande av den rättighet som fastställs i artikel 20.2 första stycket b och artikel 22.1 i EUF-fördraget.

(16) Bristen på tillräcklig information i samband med valförfaranden påverkar medborgarna när de utövar sina valrättigheter inom ramen för sina rättigheter som unionsmedborgare. Den påverkar också de behöriga myndigheternas förmåga att utöva sina rättigheter och fullgöra sina skyldigheter. Medlemsstaterna bör säkerställa att behöriga myndigheter ger unionsmedborgarna lämplig information om deras rättigheter enligt artikel 20.2 första stycket b och artikel 22.1 i EUF-fördraget och om relevanta regler och förfaranden för deltagande i och anordnande av kommunala val. Med behöriga myndigheter avses även myndigheter som har utsetts på regional nivå, om ansvaret för anordnandet av kommunala val normalt utövas på den nivån i enlighet med den nationella konstitutionella ordningen. För att säkerställa en effektiv kommunikation bör informationen tillhandahållas på ett klart och begripligt språk. Detta innebär att informationen bör lämnas på ett sätt som den berörda personen rimligen kan förväntas förstå. Kravet på ett klart och enkelt språk bör ses mot bakgrund av de formella kraven för administrativa förfaranden i medlemsstaten. Det bör vara möjligt för medlemsstaterna att hänvisa till bestämmelser i nationell rätt när de informerar den berörda personen om ett beslut avseende en ansökan om registrering som kandidat eller väljare i den mening som avses i detta direktiv. Det bör vara möjligt för behöriga myndigheter att underrätta en bemyndigad företrädare om ett sådant beslut.

(17) För att förbättra tillgången till valinformation bör allmän information om anordnandet av val, villkor för registrering av väljare och kandidater, datumet för valet samt hur och var man röstar göras tillgänglig, till exempel på en allmänt tillgänglig webbplats som möjliggör automatisk översättning på minst ett annat av unionens officiella språk. Översättningar till sådana andra språk bör vara rent informativa och bör inte ha någon rättslig verkan. Om det uppstår frågor vad gäller riktigheten i informationen i dessa översättningar, bör endast versionerna på den berörda medlemsstatens officiella språk anses vara rättsligt bindande.

(18) Alla undantag från de allmänna reglerna i detta direktiv måste i enlighet med artikel 22.1 i EUF-fördraget vara motiverade med hänsyn till särskilda problem i en medlemsstat samt vara förenliga med de krav som anges i artikel 52 i stadgan, inbegripet kravet att varje begränsning av utövandet av rösträtten och valbarheten vid kommunala val ska vara föreskriven i lag och förenlig med principerna om proportionalitet och nödvändighet. Dessutom måste varje undantag ligga i linje med artikel 47 i stadgan.

(19) Särskilda problem skulle kunna uppstå i en medlemsstat där andelen unionsmedborgare som uppfyller ålderskravet för rösträtt och som är bosatta i medlemsstaten utan att vara medborgare där är betydligt högre än genomsnittet. Undantag beträffande rösträtten är motiverade om dessa medborgare utgör mer än 20 % av väljarkåren. Sådana undantag bör baseras på kriteriet om bosättningsperiod.

(20) Medlemsstater där andelen utländska unionsmedborgare som uppfyller ålderskravet för rösträtt överstiger 20 % av det totala antalet unionsmedborgare som uppfyller ålderskravet för rösträtt och som bor i medlemsstaten bör ha möjlighet att fastställa, i enlighet med artikel 22.1 i EUF-fördraget, särskilda bestämmelser vad gäller kandidatlistornas sammansättning.

(21) Hänsyn måste tas till det faktum att i vissa medlemsstater har personer som är bosatta där, men som är medborgare i någon annan medlemsstat, rösträtt vid val till det nationella parlamentet. Vissa bestämmelser i detta direktiv behöver därför inte tillämpas i dessa medlemsstater.

(22) Konungariket Belgien har en särställning med en egen jämvikt eftersom artiklarna 1–4 i dess grundlag föreskriver tre officiella språk och en uppdelning av dess territorium i regioner och språkgemenskaper. Till följd av detta kan en fullständig tillämpning av detta direktiv få sådana effekter i vissa kommuner att det är nödvändigt att föreskriva en möjlighet till undantag från bestämmelserna i detta direktiv för att hänsyn ska kunna tas till denna särställning och jämvikt.

(23) Kommissionen bör regelbundet göra en bedömning av tillämpningen av detta direktiv, och överlämna en rapport om detta till Europaparlamentet och rådet. Rapporten bör innehålla information om de åtgärder som vidtagits av medlemsstaterna för att stödja utländska unionsmedborgares valdeltagande samt, i den mån sådana finns tillgängliga, statistiska uppgifter om utövandet av deras valrättigheter. Sådana statistiska uppgifter kan omfatta uppgifter om registrering av väljare och kandidater och om valdeltagande, samt aggregerade anonymiserade uppgifter om nationalitet, ålder, språk och ort. Med beaktande av medlemsstaternas administrativa kapacitet och det faktum att det inte finns någon skyldighet att samla in eller ta fram nya uppgifter bör medlemsstaterna göra sitt yttersta för att stödja detta arbete genom att i god tid tillhandahålla tillgänglig information på grundval av ett frågeformulär som skickas ut av kommissionen.

(24) I tillämpliga fall bör behandlingen av personuppgifter i syfte att tillhandahålla kommissionen statistiska uppgifter om utländska unionsmedborgares valdeltagande ske i överensstämmelse med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 ([3]) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 ([4]), inbegripet principerna om ändamålsbegränsning, uppgiftsminimering, lagringsminimering samt integritet och konfidentialitet. I synnerhet bör behandling av personuppgifter för statistiska ändamål omfattas av lämpliga skyddsåtgärder, i enlighet med artikel 89.1 i förordning (EU) 2016/679 och artikel 13 i förordning (EU) 2018/1725. I detta avseende bör uppgifter delas genom användning av integritetsfrämjande teknik som är särskilt utformad för att genomföra dessa principer. Statistiska uppgifter som behandlas vid tillämpningen av detta direktiv bör aggregeras i sådan utsträckning att enskilda personer inte kan identifieras.

(25) Det är nödvändigt att kommissionen genomför sin egen utvärdering av tillämpningen av detta direktiv inom en rimlig tidsram från och med dess ikraftträdande, i anslutning till utvärderingen av tillämpningen av rådets direktiv (EU) 2025/1788 ([5]).

(26) För att säkerställa att förteckningen över grundläggande förvaltningsenheter i medlemsstaterna förblir uppdaterad, bör befogenheten att anta delegerade akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen för att ändra förteckningen över grundläggande förvaltningsenheter. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning ([6]). För att säkerställa tillgång i god tid till all information avseende förberedelsen av delegerade akter bör rådet erhålla alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och dess experter bör ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.

(27) Medlemsstaterna och unionen har, genom att ratificera Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning respektive genom att ingå den konventionen genom rådets beslut 2010/48/EG ([7]), åtagit sig att säkerställa efterlevnad av den konventionen, inbegripet artikel 29 i konventionen om deltagande i det politiska och offentliga livet. För att stödja ett inkluderande och likvärdigt valdeltagande för personer med funktionsnedsättning bör arrangemang för att utländska unionsmedborgare ska kunna utöva rösträtten och valbarheten där vid kommunala val ta vederbörlig hänsyn till behoven hos medborgare med funktionsnedsättning och äldre medborgare.

([3]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([4]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

([5]) Rådets direktiv (EU) 2025/1788 av den 24 juni 2025 om fastställande av närmare bestämmelser för rösträtt och valbarhet vid val till Europaparlamentet för unionsmedborgare som är bosatta i en medlemsstat där de inte är medborgare (EUT L, 2025/1788, 8.9.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2025/1788/oj).

([6]) EUT L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

([7]) Rådets beslut 2010/48/EG av den 26 november 2009 om ingående från Europeiska gemenskapens sida av Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (EUT L 23, 27.1.2010, s. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/48(1)/oj).

(28) Förordningarna (EU) 2016/679 och (EU) 2018/1725 är tillämpliga på personuppgifter som behandlas vid genomförandet av detta direktiv.

(29) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 42.1 i förordning (EU) 2018/1725 och lämnade formella synpunkter den 17 januari 2022.

(30) Detta direktiv iakttar de grundläggande rättigheter och de principer som erkänns särskilt i stadgan, särskilt artiklarna 21 och 40. Det är därför av väsentlig betydelse att detta direktiv genomförs i enlighet med dessa rättigheter och principer genom full respekt för bland annat rätten till skydd av personuppgifter, rätten till icke-diskriminering, rösträtt och valbarhet vid kommunala val, rätten till fri rörlighet och vistelse samt rätten till ett effektivt rättsmedel säkerställs.

(31) Skyldigheten att införliva detta direktiv med nationell rätt bör endast gälla de bestämmelser som utgör en innehållsmässig ändring i förhållande till de tidigare direktiven. Skyldigheten att införliva de oförändrade bestämmelserna följer av de tidigare direktiven.

(32) Detta direktiv bör inte påverka medlemsstaternas skyldigheter vad gäller de tidsfrister för införlivande med nationell rätt av direktiven som anges i del B i bilaga II.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

Allmänna bestämmelser

Artikel 1

Innehåll och tillämpningsområde

1. I detta direktiv fastställs närmare bestämmelser för rösträtt och valbarhet vid kommunala val för unionsmedborgare som är bosatta i en medlemsstat där de inte är medborgare (*utländska unionsmedborgare*).

2. Bestämmelserna i detta direktiv ska inte påverka medlemsstaternas bestämmelser om rösträtt eller valbarhet, vare sig för dess medborgare som är bosatta utanför dess territorium eller för tredjelandsmedborgare som är bosatta i den medlemsstaten.

Artikel 2

Definitioner

1. I detta direktiv gäller följande definitioner:

a) *grundläggande lokal förvaltningsenhet*: en administrativ enhet som anges i bilaga I och som i enlighet med den relevanta medlemsstatens lagar omfattar ett eller flera organ som har valts genom allmänna direkta val och som har befogenhet att på eget ansvar förvalta vissa lokala ärenden på den lägsta nivån i den politiska och administrativa organisationen.

b) *kommunala val*: allmänna direkta val av ledamöter till den representativa församlingen och, i tillämpliga fall, ordförande och ledamöter i det verkställande organet i en grundläggande lokal förvaltningsenhet inom ramen för den relevanta medlemsstatens lagar.

c) *bosättningsstat*: en medlemsstat där en unionsmedborgare är bosatt men där denne inte är medborgare.

d) *hemstat*: den medlemsstat där unionsmedborgaren är medborgare.

e) *röstlängd*: antingen ett sådant officiellt register över alla röstberättigade i en grundläggande lokal förvaltningsenhet eller dess underordnade enheter som en behörig myndighet upprättar och håller aktuellt i enlighet med bosättningsstatens vallagstiftning, eller folkbokföringen om denna innehåller uppgifter om rösträtt.

f) *referensdag*: den eller de dagar då unionsmedborgare enligt bosättningsstatens lagstiftning måste uppfylla villkoren för rösträtt eller valbarhet i den medlemsstaten.

g) *försäkran*: en försäkran som avges under straffansvar i enlighet med tillämplig nationell rätt.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen anmäla om några av de grundläggande lokala förvaltningsenheter som anges i bilaga I på grund av ändringar i nationella lagar ersätts med en annan enhet som uppfyller de funktioner som avses i punkt 1 a i denna artikel, eller om en sådan enhet avskaffas eller skapas på grund av sådana ändringar.

Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 16 med avseende på ändring av bilaga I på grundval av de anmälningar som mottagits enligt första stycket i denna punkt.

Artikel 3

Villkor för rösträtt och valbarhet

Den som på referensdagen

a) är unionsmedborgare enligt artikel 20.1 i EUF-fördraget, och

b) inte är medborgare i bosättningsstaten men som uppfyller samma villkor för rösträtt och valbarhet enligt som den medlemsstatens lagstiftning gäller för de egna medborgarna

ska ha rösträtt och vara valbar vid kommunala val i bosättningsstaten i enlighet med detta direktiv.

Artikel 4

Krav på bosättningstid

1. I fall då medborgare i bosättningsstaten måste ha varit bosatta i den medlemsstatens territorium under en minsta tid för att få rösta eller för att vara valbara, ska personer som har rösträtt och är valbara enligt artikel 3 anses uppfylla det villkoret om de varit bosatta i en annan medlemsstat under en likvärdig tid.

2. I fall då lagarna i bosättningsstaten ger dess egna medborgare möjlighet att rösta eller kandidera endast i den grundläggande lokala förvaltningsenhet där de har sin huvudsakliga bostad, ska personer som har rösträtt och är valbara enligt artikel 3 också underställas detta villkor.

3. Punkt 1 ska inte påverka

a) bestämmelser i en medlemsstat enligt vilka utövandet av rösträtten och valbarheten i en viss grundläggande lokal förvaltningsenhet villkoras av en minsta bosättningstid inom den enheten,

b) nationella bestämmelser som redan är i kraft den dag då detta direktiv antas och genom vilka utövandet av en sådan rösträtt och valbarhet villkoras av en minsta bosättningstid i den valkrets i medlemsstaten som den grundläggande lokala förvaltningsenheten tillhör.

Artikel 5

Icke-valbarhet

1. En bosättningsstat får föreskriva att utländska unionsmedborgare som genom ett enskilt civilrättsligt beslut eller ett straffrättsligt beslut har fråntagits sin rätt till valbarhet enligt hemstatens lagstiftning, inte ska få utöva den rättigheten vid kommunala val.

2. En ansökan från en utländsk unionsmedborgare om att få kandidera vid kommunala val i bosättningsstaten får avvisas om den medborgaren inte kan visa upp den försäkran som avses i artikel 9.2 a eller det intyg som avses i artikel 9.2 b.

3. Medlemsstaterna får föreskriva att endast deras egna medborgare kan inneha en befattning som vald ordförande, suppleant eller ledamot i styrelsen för det verkställande organet i en grundläggande lokal förvaltningsenhet om de väljs för att inneha den befattningen under hela mandattiden.

Medlemsstaterna får också fastställa att endast deras egna medborgare får inneha tillfälliga eller interimistiska funktioner som ordförande, suppleanter eller ledamöter i styrelsen för det verkställande organet i en grundläggande lokal förvaltningsenhet.

Med beaktande av EUF-fördraget och allmänna rättsprinciper får medlemsstaterna vidta lämpliga, nödvändiga och proportionella åtgärder för att säkerställa att de befattningar som avses i första stycket och de funktioner som avses i andra stycket endast kan innehas respektive uppfyllas av deras egna medborgare.

4. Medlemsstaterna får också föreskriva att utländska unionsmedborgare som har valts till ledamöter i en representativ församling inte ska delta vare sig i utnämningen av ombud som kan rösta i en parlamentarisk församling eller i val av ledamöter till en sådan parlamentarisk församling.

Artikel 6

Oförenlighet

1. Personer som är valbara enligt artikel 3 ska underställas samma villkor rörande oförenlighet som enligt bosättningsstatens lagar är tillämpliga på medborgare i den medlemsstaten.

2. Medlemsstaterna får fastställa att innehav av en befattning som kommunalt vald befattningshavare i bosättningsstaten även är oförenligt med innehav av en befattning i en annan medlemsstat som är likvärdig med den befattning som ger upphov till oförenlighet i bosättningsstaten.

KAPITEL II

Utövande av rösträtten och rätten att kandidera

Artikel 7

Valfrihet att rösta i bosättningsstaten

1. Personer som har rösträtt enligt artikel 3 (*väljare enligt artikel 3*) ska utöva sin rösträtt vid kommunala val i bosättningsstaten om de har uttryckt en önskan om detta.

2. Om det är obligatoriskt att rösta i bosättningsstaten, ska också väljare enligt artikel 3 som har förts in i röstlängden där vara skyldiga att rösta.

3. Medlemsstater där det inte är obligatoriskt att rösta får föreskriva automatisk registrering av väljare enligt artikel 3.

Artikel 8

Upptagande i och strykning ur röstlängden

1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att väljare enligt artikel 3 ska bli upptagna i röstlängden i tillräckligt god tid före valet.

2. För att väljare enligt artikel 3 ska bli upptagna i röstlängden ska de uppvisa samma dokument som väljare som är medborgare.

Bosättningsstaten får också kräva att väljare enligt artikel 3 visar upp en giltig identitetshandling samt en försäkran med uppgift om deras namn, nationalitet, födelsedatum, födelseort och adress i bosättningsstaternas valterritorium. Medlemsstaterna får också kräva att försäkran ska innehålla ytterligare kontaktuppgifter, såsom telefonnummer eller e-postadress.

3. Väljare enligt artikel 3 som har upptagits i en röstlängd i bosättningsstaten ska stå kvar i röstlängden, på samma villkor som väljare som är medborgare, tills de stryks ur den därför att de inte längre uppfyller kraven för utövande av rösträtten. Om det finns bestämmelser om att medborgare ska underrättas om en sådan strykning ur röstlängden, ska dessa bestämmelser vara tillämpliga på samma sätt på väljare enligt artikel 3.

Väljare som har upptagits i röstlängden på egen begäran kan också på egen begäran strykas ur den.

Om sådana väljare flyttar till en annan grundläggande lokal förvaltningsenhet i samma medlemsstat ska de upptas i röstlängden för den enheten på samma villkor som väljare som är medborgare.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av någon medlemsstats regler om rösträtt eller valbarhet för medborgare som är bosatta utanför dess territorium, ska det faktum att väljare enligt artikel 3 har upptagits i röstlängden i sin bosättningsstat inte leda till att de stryks ur hemstatens röstlängd.

Artikel 9

Registrering som kandidat

1. När personer som är valbara enligt artikel 3 ger in en ansökan om att kandidera ska de uppvisa samma styrkande dokument som kandidater som är medborgare i landet. Bosättningsstaten får kräva att de personerna uppvisar en giltig identitetshandling tillsammans med en försäkranmed uppgift om deras namn, nationalitet, födelsedatum, födelseort och adress i bosättningsstaternas valterritorium.

2. Bosättningsstaten får också kräva att personer som är valbara enligt artikel 3

a) i den försäkran som avses i punkt 1 ska ange att deras valbarhet inte har fråntagits dem i deras hemstat,

b) i fall av tvivel angående innehållet i försäkran enligt led a, före eller efter valet ska visa upp ett intyg från de behöriga administrativa myndigheterna i sin hemstat på att de inte har fråntagits sin valbarhet i den medlemsstaten eller att de myndigheterna inte känner till att dessa personer skulle ha fråntagits sin valbarhet,

c) i den försäkran som avses punkt 1 ska ange ytterligare kontaktuppgifter, såsom telefonnummer eller e-postadress,

d) i den försäkran som avses i punkt 1 ska ange att de inte innehar någon befattning som är oförenlig i den mening som avses i artikel 6.2,

e) ska ange sin senaste adress i hemstaten i den mån som de har haft en.

Artikel 10

Särskilda röstningsmetoder

Medlemsstater som föreskriver en möjlighet för sina medborgare att rösta genom förtidsröstning, poströstning, elektronisk röstning eller röstning via internet i kommunala val ska säkerställa att sådana röstningsmetoder är tillgängliga för väljare enligt artikel 3 på samma villkor.

Artikel 11

Beslut om registrering och överprövning

1. Bosättningsstatens behöriga myndigheter ska i god tid och på ett tydligt och enkelt språk informera den berörda personen om det beslut som fattats om dennes ansökan om upptagande i röstlängden eller om huruvida dennes ansökan om att kandidera kan tas upp till prövning. Underrättelsen avseende en ansökan om att kandidera får också lämnas till en bemyndigad företrädare.

2. En utländsk unionsmedborgare som inte upptas i röstlängden eller vars ansökan om att upptas i röstlängden avslås eller vars ansökan om att få kandidera avslås ska ha liknande rätt till överprövning som lagstiftningen i bosättningsstaten ger väljare och valbara personer som är dess egna medborgare.

3. Om det föreligger fel i röstlängden eller i kandidatlistan för kommunala val ska den berörda personen ha liknande rätt till överprövning som lagstiftningen i bosättningsstaten ger väljare och valbara personer som är dess egna medborgare.

Artikel 12

Tillhandahållande av information

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att en eller flera myndigheter ansvarar för att vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att utländska unionsmedborgare i god tid informeras om villkoren och de närmare reglerna för registrering som väljare eller kandidat i kommunala val.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheterna enligt punkt 1 i god tid gör följande information tillgänglig för registrerade unionsväljare enligt artikel 3 och registrerade unionsmedborgare som är valbara enligt artikel 3:

a) Registreringsstatus, på begäran.

b) Datum för valet samt hur och var man ska rösta.

c) Sätt att få ytterligare information om anordnandet av valet, inklusive kandidatlistan.

3. Information om villkor och närmare regler för registrering som väljare eller kandidat i kommunala val samt den information som avses i punkt 2 ska göras tillgänglig i enlighet med kvalitetskraven i artikel 9.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1724 ([8]) på ett eller flera av bosättningsstatens officiella språk.

Allmän information om anordnandet av val, inbegripet villkoren för registrering som väljare eller kandidat, datum för valet samt hur och var man ska rösta, ska också finnas tillgänglig på minst ett annat av unionens officiella språk som avses i artikel 12.3 i förordning (EU) 2018/1724 eller som i stort förstås av unionsmedborgare som är bosatta på bosättningsstatens territorium. Medlemsstaterna får begära att kommissionen bistår med sådana översättningar i enlighet med artikel 12 i förordning (EU) 2018/1724. Sådana översättningar ska vara rent informativa och inte ha någon rättslig verkan.

4. Medlemsstaterna ska säkerställa att information om villkor och närmare regler för registrering som väljare eller kandidat i kommunala val och den information som avses i punkt 2 görs tillgänglig, särskilt för personer med funktionsnedsättning, genom användning av lämpliga medel, sätt och format för kommunikation.

KAPITEL III

Undantag och övergångsbestämmelser

Artikel 13

Undantag

1. Om andelen unionsmedborgare i en medlemsstat som uppfyller ålderskravet för rösträtt och som bor i medlemsstaten utan att vara medborgare där utgör mer än 20 % av det totala antalet egna och utländska unionsmedborgare som uppfyller ålderskravet för rösträtt och som är bosatta i medlemsstaten, får den medlemsstaten genom undantag från detta direktiv

a) begränsa rösträtten till väljare enligt artikel 3 som har varit bosatta i medlemsstaten under en viss minsta tid, vilken inte får överstiga den tid för vilken kommunens representativa församling väljs,

b) begränsa valbarheten till personer som är valbara enligt artikel 3 och som har varit bosatta i medlemsstaten under en viss minsta tid, vilken inte får vara längre än två gånger så lång som den tid för vilken kommunens representativa församling väljs, och

([8]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1724 av den 2 oktober 2018 om inrättande av en gemensam digital ingång för tillhandahållande av information, förfaranden samt hjälp- och problemlösningstjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012 (EUT L 295, 21.11.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj).

c) vidta lämpliga åtgärder med hänsyn till kandidatlistans sammansättning för att särskilt uppmuntra integrationen av utländska unionsmedborgare.

2. Genom undantag från bestämmelserna i detta direktiv får Konungariket Belgien tillämpa bestämmelserna i punkt 1 a för ett begränsat antal lokala förvaltningsenheter och ska i så fall överlämna en förteckning över dessa minst ett år före de val av lokala förvaltningsenheter för vilka Konungariket Belgien avser att åberopa undantaget.

3. Om rätten i en medlemsstat föreskriver att en annan medlemsstats medborgare som är bosatta i den förstnämnda medlemsstaten har rösträtt vid val till den medlemsstatens nationella parlament och i det syftet får upptas i röstlängden i den medlemsstaten på exakt samma villkor som dess egna väljare, får den förstnämnda medlemsstaten, genom undantag från detta direktiv, avstå från att tillämpa artiklarna 6–11 för sådana egna medborgare.

4. Vart sjätte år efter den 24 juni 2026 och vart sjätte år därefter ska kommissionen till Europaparlamentet och rådet överlämna en rapport i vilken den ska kontrollera huruvida beviljandet till medlemsstater av ett undantag i enlighet med artikel 22.1 i EUF-fördraget fortfarande är motiverat och ska föreslå nödvändiga justeringar. Medlemsstater som åberopar undantag enligt punkterna 1 och 2 ska tillhandahålla kommissionen all nödvändig bakgrundsinformation.

KAPITEL IV

Slutbestämmelser

Artikel 14

Rapportering

Inom sex år från den 24 juni 2026 och vart sjätte år därefter ska kommissionen till Europaparlamentet och rådet överlämna en rapport om tillämpningen av detta direktiv, inbegripet om tillämpningen av artikel 5.3. Rapporten ska, om sådana finns tillgängliga, innehålla statistiska uppgifter om deltagandet i kommunala val för väljare enligt artikel 3 och personer som är valbara enligt artikel 3 samt en sammanfattning av de åtgärder som vidtagits i detta avseende. Medlemsstaterna ska göra sitt yttersta för att stödja kommissionen genom att tillhandahålla tillgänglig information.

Artikel 15

Utvärdering

Inom tio år från den 24 juni 2026 ska kommissionen göra en bedömning av tillämpningen av detta direktiv och lägga fram en utvärderingsrapport om de framsteg som gjorts vad gäller att uppnå dess mål.

Artikel 16

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 2.2 ska ges till kommissionen tills vidare från och med den 24 juni 2026.

3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 2.2 får när som helst återkallas av rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Innan kommissionen antar en delegerad akt, ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.

5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den delge rådet denna.

6. En delegerad akt som antas enligt artikel 2.2 ska träda i kraft endast om rådet inte har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs rådet, eller om rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att det inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på rådets initiativ.

7. Europaparlamentet ska informeras om kommissionens antagande av delegerade akter, om eventuella invändningar mot dessa eller om rådets återkallande av delegeringen av befogenhet.

Artikel 17

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa artiklarna 8.2, 8.3 och 8.4, 9 och 10, 11.1 och 11.3, 12 och 14 samt bilaga I senast den 25 juni 2028. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. De ska även innehålla en uppgift om att hänvisningar i befintliga lagar och andra författningar till det direktiv som upphävs genom det här direktivet ska anses som hänvisningar till det här direktivet. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras och om hur uppgiften ska formuleras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om texten till de bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 18

Upphävande

Direktiv 94/80/EG, i dess lydelse enligt de akter som anges i del A i bilaga II, upphör att gälla med verkan från och med den 26 juni 2028, utan att det påverkar medlemsstaternas skyldigheter vad gäller de tidsfrister för införlivande med nationell rätt av direktiven som anges i del B i bilaga II.

Hänvisningar till det upphävda direktivet ska anses som hänvisningar till det här direktivet och läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga III.

Artikel 19

Ikraftträdande och tillämpning

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artiklarna 1–7, 8.1, 11.2 och 13 ska tillämpas från och med den 26 juni 2028.

Artikel 20

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 26 maj 2026.

På rådets vägnar

M. RAOUNA

Ordförande

BILAGA I

”Grundläggande lokala förvaltningsenheter” i den mening som avses i artikel 2.1 a i detta direktiv avser något av följande:

— i Belgien: commune/gemeente/Gemeinde, conseil de district/districtsraad/Distriktrat,

— i Bulgarien: община/кметство/Общината е основната административно-териториална единица, в която се осъществява местното самоуправление,

— i Tjeckien: obec, městský obvod nebo městská část územně členěného statutárního města, městská část hlavního města Prahy,

— i Danmark: kommune, region,

— i Tyskland: kreisfreie Stadt bzw. Stadtkreis, Kreis, Gemeinde, Bezirk in der Freien und Hansestadt Hamburg und im Land Berlin, Stadtgemeinde Bremen in der Freien Hansestadt Bremen, Stadt-, Gemeinde-, oder Ortsbezirke bzw. Ortschaften,

— i Estland: vald, linn,

— i Irland: counties, cities, and cities and counties,

— i Grekland: δήμος, δημοτική κοινότητα,

— i Spanien: municipio, entidad de ámbito territorial inferior al municipal,

— i Frankrike: commune, arrondissement dans les villes déterminées par la législation interne, section de commune,

— i Kroatien: općina, grad, županija,

— i Italien: comune, circoscrizione,

— i Cypern: δήμος, κοινότητα,

— i Lettland: novads, valstspilsēta,

— i Litauen: Savivaldybė,

— i Luxemburg: commune,

— i Ungern: teleplési nkormányzat terleti nkormányzat, fővárosi nkormányzat,

— i Malta: Kunsill Lokali,

— i Nederländerna: gemeente,

— i Österrike: Gemeinden, Bezirke in der Stadt Wien,

— i Polen: gmina,

— i Portugal: município, freguesia,

— i Rumänien: comuna, orașul, municipiul, sectorul (numai în municipiul București) și județul,

— i Slovenien: občina,

— i Slovakien: samospráva obce: obec, mesto, hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, mesto Košice, mestská časť hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, mestská časť mesta Košice; samospráva vyššieho územného celku: samosprávny kraj,

— i Finland: kunta, kommun, kommun på Åland, aluevaalit,

— i Sverige: kommuner, regioner.

BILAGA II

DEL A

Upphävt direktiv och en förteckning över ändringar av detta

(som det hänvisas till i artikel 17)

Rådets direktiv 94/80/EG (EGT L 368, 31.12.1994, s. 38)	
Rådets direktiv 2006/106/EG (EUT L 363, 20.12.2006, s. 409)	
Rådets direktiv 2013/19/EU (EUT L 158, 10.6.2013, s. 231)	

DEL B

Tidsfrister för införlivande med nationell rätt

(som det hänvisas till i artikel 17)

Direktiv	Tidsfrist för införlivande
Rådets direktiv 94/80/EG	1 januari 1996
Rådets direktiv 2006/106/EG	1 januari 2007
Rådets direktiv 2013/19/EU	1 juli 2013

BILAGA III

Jämförelsetabell

Direktiv 94/80/EG	Detta direktiv
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2.1	Artikel 2.1
Artikel 2.2	Artikel 2.2 första stycket
—	Artikel 2.2 andra stycket
Artiklarna 3–7	Artiklarna 3–7
Artikel 8.1, 8.2 och 8.3	Artikel 8.1, 8.2 och 8.3
—	Artikel 8.4 and 8.5
Artikel 9.1	Artikel 9.1
Artikel 9.2	Artikel 9.2
—	Artikel 9.3
—	Artikel 10
Artikel 10.1	Artikel 11.1
Artikel 10.2	Artikel 11.2
—	Artikel 11.3
Artikel 11	Artikel 12.1
—	Artikel 12.2
—	Artikel 12.3
—	Artikel 12.4
Artikel 12	Artikel 13
Artikel 13	Artikel 14
—	Artikel 15
—	Artikel 16
Artikel 14	Artikel 17
—	Artikel 18
Artikel 15	Artikel 19

Direktiv 94/80/EG	Detta direktiv
Artikel 16	Artikel 20
Bilaga	Bilaga I
—	Bilagorna II och III